

Landskap: Småland Upptecknare: Edla Jonasson, Knäred
 Härads: Grinnerbo Berättare: " " "
 Socken: Grinneryd Berättarens yrke: Småb. hustru
 Uppteckningsår: 1966 Född år 1892 i Grinneryd

Fröddare, sömmerskor och konfektion. s. 1-11.

LUF 131

Fruktar och bär i busbehandling och
konsumtion. s. 12-22.

LUF 132

ACC. N.R

M. 16721:1

Skrift på Frigelista N:o 131

Skräddare Lammeskor.

Så kallad socken skräddaren, hans namn
var Agust Slite. Saldat var hans far
då han namnet Slite. Han minns
jag då jag var barn, vid 1897 sydde
han en kartym åt far till att bärta
på Skoktholms utställning samma år.
Far som var måbörniskar fick blygt
gratis för det var ju Handväärke-
utställningen. Denne Slite häll på att
by i gården tills 1925 han hadde
på ett mindre jordstück födande endast
en ko. detta var beläget i Skrulöbergs-
åve han Slite fördades från gården till
gård. Gymnasjen lär han haft gesäll
Barnen å han skötte dem han ensamt
ans. Han var en läda lark å fin skead

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 131

26/11-66

Kastymmena som han sydde sådes
denna som kvutna på klapsoen. Ja
alla hade skräddaren hem till sig.
men det var fler skräddare som
gick i gårdarna, jag minn en vallmann
som Sven Gunnarsson, denne var
mycke anlitad, för han var ju så
lång till sinnet, då däremot Söte
hurig å sär till lynnret men han
Söte sikt ända mest synning, därför
att han var så näldigt kapp i van-
ningarna. Denne Gunnarsson bodde
i byn Hulegården. På den tiden 1890
1910 då lät alla manfölle i bygden en
säckladd docken skräddare. Den ritken
fäddades gående från by till by, som
jag minns, Gärdet var inverkade 3 st. lä-
randesymaskinor. Mäster klyste i

präende, en flocklode om sydde på maskin
men en präende, för de på den tiden var
det inte leva far utan visingen undfades.
3. lija 5 bärer eller drängar, till alla i kub
le rys kläder får ett år, för Skräddaren
kom inte här manad, till gåden.
Hans trädde ett mycke västzäkt
dötzick, fng minn att sytinen var
får kastym "en 12-15 daler" Dan-le
daler, en 10 daler är 50 årc, men se
bad Skräddare i hans "anhant" Gesäller
skulle hava hel kast mell lags.
Tå måste det vara lite lättre med ma-
ten då, Sackenskräddare han har sydde
hade ej något annat breve, läden
som användes till synaskinen var
köpt "fulla frå se" man nad som an-
vändes till att fackla i kasta övermod

det var hemmavunnit längren. När
inte laga ända, sådant fick lappskräda-
daren sätta hemma hos sig systrar och
utfara lappskräddare det var gammal
utstyrna i yrket, som ej räddes ^{med} att
fördas i bygden. Arbetet drogs längd
varierade nägot, kräddar till de stora
hägtiderna, då en 15-18 timmar per
dyng snarit. Skräddaren har snöt
häl ansedd, fick vara mod på alla
de så då stora "julagitten" anmäles med
katt han hade. Sed lätt, skräddaren
var allt magga i lantliga "religa"
därför skräckslitet atta, Balhar, Skrädd-
daren är sén turen, knapsast väger,
har ett pund, med sin nät pen
krå mod sitt "persjän" prässojärn
om armpa. Skräddareärkestader, såhäl

som alla andra länkstäder har det blivit
på senare år efters 1940 talet
Borningen tillhärde; det här äldre
personer "statt hak; yngre statt
skilda utjä;"逮e jultid, för syddes
all hemma, nunca intet. obakar
var naturligtvis denna, på sena-
he är efter 1920/1930, varje färfärdigade
kläder i mångd, ingen ville
kvara gällt at de kringgående
höd mästarer och geseller kom
in i gatuförbundet "kattre"
Sånumerska, här på landsbygden fin
ej nagon sammenslutning här hörde anta-
lade man min, att i fall man vidtala
de mäster skräddare väl, harsit gun
manan en eller 2 "muddar" i klippet
på magyanen, "gök" tykta skräddar-

hen i almenhet nödigt bra, att
"gatt" så klippte han till kläder åt
krinolinen, sen plågade de sy far
hand, Lymaskin fann ej, ja hitt
fick manan i gården. Mindst sittaså sy
det var ju undsigande arbetet, kan-
ske någon enstaka gång byxar av
"marken" sådana typer väldes alltid
i hemmet, dessa var det särskilt tyg
färs ryddes alla puntinnes kläder
i hemmet. Man spars in före läd
lin och ull, det hålls ju! Fär alla läd
små som större hemmar, så det
mörla tyget användes i hemmen detta
på 1800-talet och fär, Efter 1910-20 talet
fär vann så att säga den hemsläjdens
alldel, köpt tyget kom i raset, för
brunnares del, ett tyg sans kallades

för riksdagen, detta var ett funkt
slätt samt gott att sy, så man tyck
de det vore ett "gudalära" byg, alla hem
var da byggda nu ju i trakta i funga
ä besvärliga att haus ha med.
Vist ja id haf det väret i dha tider, "ett bale-
set, kunna få sä nöten, är riktiga eän
lära läsa" Stickning, båd hägar i stora
jor samt underlin, att stickades i hem
met sills 1900 åt minstanes, Vef inte
nugan enda en, stickmaskin i hemmen
efter 1920 var det nioom "stickelskä"
en lans sät fastill, denne utag sig
dotta arbete, för betalning just för
alika plagg. Dångarna mäste ju
"läta" slappa dina lockar ej hava dä
och packarlar inna de gått ä båt fär
På land, men ingen lyckte att det var

Nidale, Oehjöda faränderingar har skett
förs numeru finn latt att köpa "Pangas"
finns ju nu gatt am, så här ja i Stevnpa
näg det välsignade Kylandet i alla
vadimarter och man kannot i bruk
till alt däckat. Nej jag min flämmis
tidigaste barnom, att kostymes mäte.
Skräddaren till hemmet, för att sya om
det kann så att råga plästigt på.
att någon behärde i dylige, då
jag var knappa 5 år. Fanns det my-
ke väl! En unseknall ståse efter
tynganda knut, kom min allde
äldste bror Karl Falkenhiem hem,
han hade lättat i barta i skogen
att hugga stock, (leståningen på
stock var femtåse dykter) men han
sagt, på kräller. Då han var hemkom-

men sade han i nästa minnads
då sätta skall jag resa till Arreika.
När sader sade men kalle då tank
dig här har bråsat det har jag gjort
"jag skall hava förtroende mot Petersen
jämn på Grannet" han återvändel då
efters att han rastit hanna i hälsat
på mig i gal, men återtag han du
mördade ju hava en kostym sam
du kan riva dig i därute, hanna
krona hätt växe, jas se skräddaren
måste ju annakas i rappet så
köpas ifq, detta var det en handland
de i Rykklyn sam lag hem på
beställning, pångas till detta hade
han språkade av sin bestyrkning
har hudo arbetat på dockelots-
uppgöring under hästen, men

att få tag på Skäddale, men med
lite lock töpte om lite extra betalning
så kunde Gile komma hem, han syd-
de fast en kostym, hans synaskin
skickades dit på minnas efter, på
hans gesäller stannade på den gärden
där de varo, på att sy, mycket kun-
de dessa sy för hand, under tiden
mästeren hittade hemma, red tag om näm-
ner är sanna Väckligheten, på denna tiden
i slutet av 1800-talet, ¹⁰⁰ red på den
tiden fanns inga mer, partadelsfirmor
red jag vet, än John Fråbergs i
Finnpang, och då fanns ej där heller
någon konfektion, av något slag,
ja då sådant kom ut i marknaden
att de såkallade, "kapselkläderna" fanns att
tillgå, ansågo dessa rådligt intyke

ACC. N:R

M. 16721:11.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

finare smittsigaee ja leddhe på alla
sätt "ä hä sā råhant lekraunt i fast
inget mörnur med skrädder other
mat satt till därtill, Men till detta "sko-
de" sät dräjde det här ute på lands-
bygden till fram sār väst nuvaran-
de sekel 1900-1910, Tänk Es vilken
och hård skinnadbara ifjän min
gaen där sills mi:

Svar i Gögelista 132

Viill hämed på bärta av mig
kunande. Besvara. Eddla fågare
Angeende Ruckträd. ja se före fanns
inte någon. men liten om tappan
var han ej hade Appelträv.
nej med det aed. alla hade plan-
terade Appelträv. fast de alla
mösta av dessa träd. var entact
vildaplar. valuti medels klyv-
yppning var av alla en och vär-
igare utjärd. detta ansägs för
att vara det bärta. Sunt väst
fruktbaranda. så och erhåll man
ju en finare punkt, på mycke
kortare tid än om man skulle
förråka sig på att skaffa "Äpla-
trä" utiför mängen av de dä"

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 132

26/11-66

så mindre bemödade läd
flundrärkra men aldrin måstje
mindre fadågerna, vilka i stora
skara före 1890 till 1930 talet
förlades ut mestadels Skåne
i och för sockerbets skätseln, plåga
de på hästarna kunnat därmed
skaffa några Appelbäster i fjernan
2-3 års planbor, även jag tag
å köpte ett i annat sådana
trä, jag köpte mitt allra första
"äplaträid" av Bonderen där jag arbe-
tat år 1908, nu detta träd var jag
måkt a sätta just därför att
det sanna växte och lär en fin
Appel skärd rodare 1911, men att
Appeluntera i sådana träd var
ej sitt för de ville så sällan

Frivas på den nägra Smålands-jorden, där förs liden synningens den mest alcna fäldun de, även agulerings fäste kans. men var ej allmen. Ech sommar äppel sagt som var iastans vare-
stan i alla trädgårdarna här runt om, var just läd den röda i vita elds gula. Vita gyllen. Det var ju ^{sd} att nägra män kunde ha det röste man ju ej kan, nuä mäster del var männen efter das man fått den iflän. Här nägra, Röd dagrörvara för här i Ymerbygd hadde en sådan vid namn Björke- man denne lämnade ut synpunk-
tar i synpunkten här i bygden, på senare hälften av 1800 talet

Då hoddet det en svenskamerikanare
med sin den plågade tungan knivbör
dessa äpplen kalla der för amerikanare.
dessa var en fin vintersöt nägan
söde att de hade haft den i från
landet då där ute i nästan. Ja vi här
här att alla i familjen måste
hjälpas ut. Tiderna var ej som nu
ja allt användes enda skilunden
var denna att fallfuskten fick
åtas upp på i gången till var
ej nägt som pris antägs för myt-
sig, men allt var ju än en "mag-
fyrad" en mätt nad för 2 hundra.
gaa mat ja mat! Efterrätter finheter
fors ej du jag vet, en familj på 10
å 15 barn kan åta med dagtagfall
på en liten platt, där var man ej

altid mätt. Den grannaste frukten
plagade sifvar vid stationerna beruka
i stan, den såldes altid före 1930.
Kaps mitt 5 liter till en medelpris
takostkilling, 25 öre, ju något khet
matmelad men socker det var dyrt.
Så det allra mestu avt gick till köck-
ning, om någon heller ej kunde an mäga-
na då hakades äpplesappa, om det
plagade man sätta till en krypjan.
I min barndom fann här inte mäga
äpplesinner, sådanna såg man fårt då
man kom bort för att åtleda på
annan akt, ja då var man lycklig
om man kapt ett par hem åt mär.
Här man kom hem fäl att hälsa
på. Nu tilltagur alla appelsinner i
alla farurer men ej före keisaret 1918.

Ej heller väcker vindruvor eller kanariefans, ("ähå vad i fridens munn ska Citronen vara till så sura") så det tänkar ej omnämna den så obehöft stora förändring som på den senare tiden, efter 1940-talet har skett. Se nu finnes allt från nyfins pengar. Vätter fans här i långu kanarédrog man på häxer i väg att plocka ju annan man levar pick någon häpsare kunde man säga. Triskdu i Ridin köpte man något lite i lägen av 1900, vist ja lärluskar sådana fans även i var län även efter sista tappa icke Hallon, sådassa fans är fins alltid i skogen vid de stora granskubbarna i mångder. Sådan att skaffa hem å fästa lärluskar väl

Kinfolksgöre mest var det krusbär
ja mågot lite runtare då måst gula
man har antalat att den stora
fina krusbärsboden som var rödaktig
och mycke härlig, hadde Saldaten
tagit plantas med i jämndiga
nejder detta har min Marfae
Johannes Kilebar antalat haistor
Kils flagga var Saldat före Karl Johan
dena sista åren XV. marfas var fädd å
1819 i Härnösand, Dessa krusbär kal-
lades "Saldaten" dess odling förekam
senast vid 1900-1910 "Kyrkös" krusbär
var både goda i matthande
Så fanns det en mycke mindre port
blåta gröna, man dessa var magna
plockade man dem, och de lades på
flaskar med distilat natten sådana

härs gick att sälja för en "Åre daler" 50
åre kappan 5 liter detta före 1915
Senare bedrogde man med konservering,
numera så tillagas alt vad kvar
heter så att då man undan är färdig
så frys den, får andvändning under
hela året. Att det rörligheten var
nästan alla smör färdiga har
punktat i bärbuskar, kan man än
i dag i Skagula finna, lästes därav
just alt nu är övergivet med en liten
husgrund och lästet, gjord gullobal, ja nu
läger allt äldre så, alt har delimit
ettårs och bättre, utom gjord gullobal
landet, får numera är det inta
många som alla själva, nej man
käper, ingen har tid att skräta om
landet nu. Först åts aldrig grädde

Låt sammans med någon jukt. Tacka
men jag om man fick en liten skratt
möjlikh. någon gång. (Se att vad gräd-
nar. kälndes smör av. detta var
föngar.) ja möjligen tillagades lite
sytt av färdgulrot, för då körhöderna
ej riddare socker, de var ju sätta under
om sylten gäste på grund av färlite
socker, ju den dugde gatt får det.
Men efter 1930 i den tiden ju då kon-
sernades, och almenheten hade mögt
att köpa socker för. på senare år
fysen bärer ne hela, men näst blå-
blå, sådana är häft i kurs. Jag fin-
ker ofta på fäse, då alla med färankt
nämnde "Slipan" Blåblå, fast alla
ungefärt syntet att bärer nu undtagande
så här faller in i dag, alla tycker om blåblå.

Nj ingen kände till något om Tannatec.
mannet var ej kast en gång. Men efter
sista kistiden ¹⁹⁴² kam de i leva så
smäligare, man köpte dem alla
fäst på marknader av ditkommen
de frädgårdsägare. i klyffar bycs
hel fannat var den stående, lika
smak men mästabols socker, fast
avr någon kam från stata räckd
de ha ha salt givewaro. Men nu nse
ra andvänds de alment. Lyttade
giöra somater var det här, rät mest
på den grund att på filand vid
en husgavel klev de så sällan mag
na. Men vad som här ju arten var
istället på de giöra somatera var
"Päräpple," här var en suet patatis
som var alldeles kläckla, på dessa

leter det mångder av gära frukter.
numera råsca dessa på patatisser
som har namnet "skwilla". Ich i
dag syltas det Patäppse lite hastans
dessa äpplen blir hälldigt fina i goda
så dessa är dessutom aldrig fåt mycke
fina i färämare än syltade tama-
ter, men i sätt tillstånd är dessa
ofta ätliga. En "skalk" skämtare
sade om dessa frukter att det inte
är någon risk, att någon farats sig av
då "Patäppen" så sent men anlättade
är de enaent smakliga.

Så mitt jag i detta sammanhang
Vi frågat om, ande här är Vi säatt
saga annant ja borgarne Smålands
"kräsen" dessa här användes i stor mycken-
het även på den tider då det ej fanns böcker.